

Monumentnummer*: 523636

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82917/47

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Berg en Dal Berg en Dal Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Berg en Dal Gelegen op landgoed Nederrijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Groesbeek A 1258

Omschrijving**

Inleiding

Opmerkelijk vormgegeven LOODS of schuur gelegen op het landgoed 'Nederrijk', ca.1916 gebouwd naar een ontwerp van de architect CHARLES M.F.H. ESTOURGIE (1884-1950) in een aan de Zwitserse boerderijbouw herinnerende trant.

Omschrijving

De driebeukige, acht vakken tellende, LOODS of schuur is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een zadeldak met wolfseinden die een overstek vormen. Het dak is gedekt met rode Muldenpannen. Op de hoeken van de nok bevinden zich keramische pironen. De hoekkepers worden beëindigd door een draken- of vissenkop. De gepleisterde in baksteen opgetrokken gevels zijn binnen de gebintconstructie geplaatst en zijn voorzien van een plint waarin op regelmatige afstand poeren zijn aangebracht waarop de gebinten rusten. De geveldelen van de VOOR- en ACHTERGEVEL zijn boven de begane grond voorzien van verticale geplaatste houten delen. De geveltoppen zijn voorzien van horizontaal geplaatste rabatdelen. Onder de overstek bevinden zich vier grote gekoppelde vensters met zesruits ramen. Op de begane grond bevindt zich een grote boogvormige dubbele deur met een aan de bovenzijde door een olijfboog afgesloten klinket. De gepleisterde gevels aan weerszijden van de deur zijn ieder voorzien van twee gietijzeren vierruits stalramen met een diagonale roedenverdeling. De ZIJGEVELS zijn gepleisterd en zijn deels voorzien van ronde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gietijzeren stalramen soms in combinatie met waarschijnlijk later toegevoegde houten mestluiken. De toepassing van ronde stalramen in de zijgevels wijkt af van de ontwerptekeningen. Deze laten twee varianten zien die echter geen van beide uitgevoerd zijn. Een ontwerp betreft een zijgevel met rechthoekige vensters met een gesneden omlijsting en vierruits ramen en een tweede ontwerp gaat uit van ruitvormige nagenoeg vierkante vensters met een gesneden omlijsting en vierruits ramen. In het INTERIEUR bevindt zich de grotendeels bewaard gebleven indrukwekkende houtconstructie. Het gebouw is voorzien van een niet-oorspronkelijke betonnen vloer.

Waardering

Op het landgoed Nederrijk gelegen LOODS of schuur ca. 1916 gebouwd naar een ontwerp van de architect CHARLES M.F.H. ESTOURGIE.

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een vrij gaaf bewaarde in een aan de Zwitserse boerderijbouw herinnerende loods of schuur uit de vroeg twintigste eeuw. Het pand valt op door de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, de gave verhoudingen en een bijzondere detaillering in vormgeving en materiaalgebruik. Typologisch en stilistisch gezien heeft het gebouw een hoge zeldzaamheidswaarde. Het gebouw is van belang voor het oeuvre van de architect Charles M.F.H. Estourgie binnen wiens vroege werk het gebouw een unieke plaats inneemt.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van het fraai aan de Zevenheuvelenweg tussen Berg en Dal en Groesbeek gesitueerde landgoed Nederrijk waarvan uitsluitend de bijgebouwen gerealiseerd werden. De loods of schuur geeft in samenhang met het koetshuis met woning en de twee overige dienstwoningen en de gedeeltelijk gerealiseerde aanleg een goed beeld van een vroeg twintigste eeuws landgoed ondanks het nooit gerealiseerde hoofdgebouw.

- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Door de industrialisatie van Nederland in de tweede helft van de negentiende eeuw ontstond een nieuwe kapitaalkrachtige elite die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's of landhuizen buiten de stad in een omgeving met veel natuurschoon en goede verbindingen met de stad. Deze nieuwe bevolkingsgroep droeg ertoe bij dat de sociale gelaagdheid en het aanzien van het dorp Berg en Dal en omgeving sterk veranderde. De schuur vormt een onderdeel van een door deze nieuwe elite, in casu de fabrikantenfamilie Jurgens, grondleggers van Unilever, aangelegd landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Opslag

Functie

Loods

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument